

O b e c V y š n ý O r l í k 14, 090 11 V y š n ý O r l í k

**Výročná správa
Obce Vyšný Orlík za rok 2013**

Vypracoval: Ing. Michal Džupin, starosta obce
Ľubomíra Baranová, pracovníčka OcÚ

Názov: Obec Vyšný Orlík

Adresa pre poštový styk: Obecný úrad Vyšný Orlík č. 14, 090 11 Vyšný Orlík

Telefón a fax: 054/7525081

e-mail: obecvysnyorlik@stonline.sk

web: www.vysnyorlik.szm.sk

Okres: Svidník

IČO: 00331252

DIČ: 2020784953

Právna forma: právnická osoba

Deň vzniku: Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou SR

Rozloha chotára: 1 472 ha

Počet obyvateľov k 31.12.2013:

Kategória	Spolu	Muži	Ženy
Vek od 0 - 3 rokov	14	78	6
Vek od 4 - 6 rokov	7	3	4
Vek od 7 – 14 rokov	27	18	9
Vek od 15 - 17 rokov	17	9	8
Vek od 18 – 60 rokov	252	133	119
Vek nad 60 rokov	86	38	48
Spolu:	403	209	194

Základné orgány obce:

1. Obecné zastupiteľstvo
2. Starosta obce

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách, ktoré sa konali v roku 2010 na obdobie 4 rokov 5 poslancov.

Poslanci obecného zastupiteľstva:

- Irena Čvaňová, Vyšný Orlík 83
- Ivan Hnat, Ing., Vyšný Orlík 98
- Peter Karaman, Vyšný Orlík 145
- Jozef Miškiv, Vyšný Orlík 71
- Anna Štefanišinová, Vyšný Orlík 129

- Andrej Miškiv-Pavlík, Ing., Vyšný Orlík 148 – kontrolór obce

Obecné zastupiteľstvo rozhodovalo na svojich zasadnutiach o základných otázkach života obce. Zasadnutia sa konali v dňoch 01.03.2013, 28.06.2013, 28.08.2013, 18.09.2013, 29.11.2013 a 31.12.2013. Každé zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo v zasadaciake obecného úradu. Pozvánka na zasadnutie bola doručená poslancom obecného zastupiteľstva najneskôr 3 dní pred konaním zasadnutia. Každé zasadnutie bolo verejné.

Z histórie obce:

Erb obce:

V modro-červenom poli štítu strieborná orlica s rozprestretými krídlami a chvostom zakončeným v tvare obrátenej heraldickej ľalie so zlatou korunou a zbroju.

Voľba farieb na erbe vychádza zo symbolického znamenia, ktoré pripisujú orlu: bojovnosť, odvaha. Červená farba štítu vyjadruje práve túto symboliku, i keď všeobecne červená farba má tak pozitívne ako negatívne významy. V pozitívnom zmysle vyjadruje život, lásku, teplo, väšnívne nadšenie a plodnosť. V negatívnom zmysle označuje vojnu, krv, oheň. Na kompenzáciu uvedených významov farba orla bola zvolená biela, ktorá vyjadruje svetlo, čistotu, dokonalosť. Koruna a zbroj (v heraldike označenie časti zvieracích tel, ktoré sa mohli použiť ako zbraň v boji, alebo na zastrašenie soka. Čiernobiele zobrazenie farieb na erboch je riešená šrafovaním a bodkovaním. Pre erb obce: červená farba – zvislé šrafovanie, strieborná (biela) farba – biela, zlatá (žltá) farba – bodkovanie.

Pečať obce:

Je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC VYŠNÝ ORLÍK.

Vlajka obce:

Vlajku obce určila Heraldická komisia SR vo farbách : červená, biela a žltá. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a je ukončená tromi cípmi t.j. dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny hĺbky vlajky.

Erb, pečať a vlajka predstavujú najvýznamnejšie obecné symboly, od ktorých možno odvodiť ďalšie.

Zástava obce:

Zástava obce má rovnakú kompozíciu ako vlajka, pomer strán ale nemusí byť vždy 2 : 3, zástava môže byť aj dlhšia. Zástava na rozdiel od vlajky je vždy pevne spojená so žrdou, stožiarom.

Štandarda starostu:

Štandarda starostu obce má takmer podobu štvorca, jej výška sa však proporčne rovná výške štítu a šírka zase šírke štítu. Je na nej erbové znamenie obkolesené pruhmi obecných farieb.

Znaková zástava:

Znaková zástava obce je zástava (vlajka), pri ktorej je obsah erbu premietnutý na textil v tvare obdĺžnika, pričom pomer výšky a šírky zástavy (vlajky) je totožný s pomerom výšky a šírky erbu.

Kombinovaná korúhva:

Kombinovaná korúhva obce je kombináciou vlajky obce so znakovou zástavou, ale je upevnená na priečnom rahne a vyťahuje sa na stožiar pomocou lanka.

Od obecnej pečate je možné odvodiť okrúhle pečate s obecným symbolom, kde stred ostáva nezmenený. Mení sa kruhopis, ktorý môže znieť: VYŠNÝ ORLÍK – STAROSTA, VYŠNÝ ORLÍK – OBECNÝ ÚRAD, VYŠNÝ ORLÍK – OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO.

Obec Vyšný Orlík leží severozápadne od okresného mesta Svidník v údolí rieky Ondava v nadmorskej výške 283 m v strede obce a 250 – 550 m nad morom v jej chotári.

Do Ondavy sa v strede obce vlievajú dva potoky pod miestnymi názvami Mostivka a Riečka.

Rieka Ondava začína svoju púť z Nízkych Beskýd vo výške 689 m nad morom v okrese Bardejov v obci Ondavka. Po celú jej dĺžku sa do nej vlievajú malé a väčšie potôčiky. Vo Vyšnom Orlíku sa do nej vlieva v strede obce spomínaná Mostivka, ktorá začína tiež v časti Nízkych Beskýd, za už zaniknutou obcou Kuchtovce, ležiacou za obcou Kečkovce. Začiatok má z vrchov Kyčera (516 m nad morom) a Filipinský vrch (705 m n.m.), preteká obcou Kečkovce a potom sa vlieva do Ondavy.

Z druhej strany sa do Ondavy, za kultúrno-správnou budovou vlieva potôčik Riečka, ktorý začína spod hory Makovice (665 m n.m.) a vrchu Javorník (585 m n.m.). Ondava sa potom vlieva do vodnej nádrže Domaša, za ňou pokračuje a s riekou Laborec sa vlieva do rieky Bodrog.

Naša obec leží v peknom údolí s lesným porastom buka, jedle, borovice, brezy a hrabu, medzi vrchmi Makovice (655 m n.m.), Javorník (585 m n.m.), Kalinec (558 m n.m.) a Hora (370 m n.m.). Rozloha chotára predstavuje 1 472 ha.

Vzdialenosť od okresného mesta Svidník je 7,5 km. K železničnej stanici do Bardejova je 28 km. Povodná osada vznikla zrejme ako dvojník v chotári Nižného Orlíka v druhej polovici 14. Storočia na zákupnom práve.

Názvy obce v jej počiatkoch boli Orlych et aletera Orlych (1414), neskôr Wissny Orlich (1773), Felco Orlich, po maďarsky. Terajší názov sa používa od roku 1820. Roku 1414 obyvatelia Vyšného Orlíka boli zaevidovaní ako súčasť makovického panstva. Začiatkom 15. Storočia (rok 1414, čiastočne 1415 a 1416 úplne), keď kráľ Zigmund potvrdil Cudarovcom vlastníctvo dedičného panstva Makovica, na ktorom existovala aj táto dedina s pôvodným rusínskym obyvateľstvom, Cudarovcom patrilo cca 64 obcí. Z ich zoznamu vyplýva, že na severnom a severovýchodnom Šariši nastali v priebehu rokov 1390 – 1427 podstatné zmeny v spoločensko-sociálnom vývine. Makovické panstvo Cudarovcov dosiahlo najväčší rozmach v rozpätí 25 rokov.

Narastol počet poddanských usadlostí zaevidovaných v daňovom registri roku 1427, ktorých bolo 1 525. V 70. Rokoch 15. Storočia po vymretí rodiny Andarovcov, sa makovické panstvo dostalo do vlastníctva bohatej vetvy Rozgonyiovcov. Oni prihliadali na osobitosť územia a uskutočňovali zmeny v rozsahu poddanských povinností. Tie sa však nevzťahovali na pastierske obyvateľstvo osídlené na valašskom práve, ktoré malo iné druhy povinností.

Treba zdôrazniť, že poľnohospodárstvo a v tejto časti Makovického hradného panstva malo za sebou viac ako 120-ročnú tradíciu. V druhej polovici 15. storočia začala pôsobiť vo Vyšnom Orlíku aj mytná stanica.

V roku 1567 tu hospodárielo 9 sedliackych domácností, 5 na polovičných a 4 na štvrtinových usadlostiach. Žili aj želiarske domácnosti, a to v rokoch 1567 až 1588. Roku 1600 tu bolo 6 sedliackych respektíve želiarskych domov. Roku 1618 miestne šoltýstvo patrilo jednej domácnosti. Obec roku 1618 mala 18 gazdovských dvorov a žilo v nej 7 želiarskych rodín vtedajšieho šoltýsa, ktorému patril mlyn a slúžili členovia 2-ch želiarskych rodín. Postupne gazdovia obce sa venovali poľnohospodárstvu, chovali dobytok a pracoval vo vtedy bohatých lesoch. V dostupných archívnych dokumentov sa spomínajú dediny „Orlych et altera Orlych“, je to fakt, že vedľa seba už vtedy existovali dve dediny – Nižný Orlík a Vyšný Orlík.

Nižný Orlík je starší, nakoľko prvá písomná zmienka o ňom je z roku 1357, keď sa spomína ako Orlyhuagasa vo význame Orlíková Poruba, čo znamená, že obe obce založili osadníci so šoltysom podľa zákupného práva. Základný názov Orlík bol prevzatý zo staršieho názvu údolia, prípadne prezývky prvého šoltýsa.

V písomnostiach z 15. a 16. storočia sa vyskytuje naša obec pravidelne pod maďarským názvom Felső Orlich, aj roku 1618, prípadne latinským Orlych Superior, odvodene od pôvodného slovenského názvu Vyšný Orlík. Koncom 16. storočia bol Vyšný Orlík malou dedinou, ale začiatkom 17. storočia sa tu usadili nové rodiny a vzrástol počet domov.

V 18. Storočí bola zriadená Poštová stanica. Na porovnanie, roku 1828 mal Nižný Orlík 63 domov a 476 obyvateľov, kým vo Vyšnom Orlíku stalo 96 domov zo 710 obyvateľmi. V druhej polovici 19. storočia obe obce utrpeli vysokým vystáhovalectvom. Počet tunajších obyvateľov preto postupne klesol. Ešte z roku 1840 je záznam, že v ich spoločnej farnosti je 1090 gréckokatolíkov, 27 rímskokatolíkov a 20 židov. Bola to najväčšia farnosť v rámci Zborovského vicearchidikonatu.

Roku 1900 vo Vyšnom Orlíku (vtedy maďarsky Felsoodor) je badateľný úbytok obyvateľstva. V 96 domoch žilo 561 ľudí. V tom čase obe obce Nižný Orlík a Vyšný Orlík patrili pod notársky úrad vo Vyšnom Orlíku. Do jeho obvodu boli zaradené aj obce Nižný Mirošov, Vyšný Mirošov, Cigla, Kečkovce, roztoky a Dubová.

Najbližší poštový úrad bol vo Vyšnom Svidníku. Tam bolo treba ísť aj k lekárovi a zverolekárovi. Začiatkom 20. storočia starostom obce bol Anďrej Bača. Obvodným notárom bol Gejza Konka. Ako gréckokatolícky duchový tu v tom čase pôsobil Ján Haľko, spravoval miestny farský chrám zasvätený Nanebovstupeniu Pána (Voznesenie hospodne) a nižnoorlícky, svätého Michala.

Väčšie pozemkové majetky v obci patrili Chaimovi a Samuelovi Lorbeerovcom a L. Rosenwaserovi. Kanceláriu si tu ako poisťovací agent pre celé okolie otvoril Móric Englender. Miestna krčma patrila Kakubovi Goldbergerovi, mäsiarstvo viedol Michal Markovič a mlynármu boli Benjamín Weinberger a Tomáš Pasternák. S dobytkom obchodoval Kakub Senger, s maslom a vajíčkami D. Markovič.

V dedine boli aj 3 obchody s rozličným tovarom, ktoré patrili: Žigmundovi Bergerovi, rézi Berlinerovej a Mžesovi Englenderovi. Oficiálne pod kolonkou úžerníctvo nachádzame dvoch „podnikateľov“ Izáka Becka a Jakuba Englendra. Vyšný Orlík vzhľadom na veľkosť chotára 2 558 kat. holdov (1472 ha) i na aktivity podnikateľov platili pomerne vysoké dane 2308 korún a 65 halierov. Druhá z obcí, s chotárom 1652 kat. holdov (950 ha) platila podstatne menej 1461 korún a 67 halierov.

V rokoch 1914 – 1915, žiaľ, ani Vyšný Orlík neobišli zhubné boje prvej svetovej vojny. Časť bojov sa odohrala v katastri obci medzi ruskými vojakmi 8. armády generála A. A. Brusilova s rakúsko-uhorskými vojskami. Po týchto bojoch ostali v katastri obci 2 cintoríny s 350 padlými ruskými vojakmi.

Omnoho väčšie škody a útrapy prezili občania počas 2. Svetovej vojny. Od roku 1943, keď 30-členna partizánska skupina staršieho lejtenanta N. Pisarenka mala aktívnu činnosť v smere Vyšný Orlík, Nižný Mirošov, Cigla, Šarišské Čierne a Bardejov. Chotárom obce sa premiestňovali Karasjevovci – okolo 100 osôb a 90 členov skupiny kpt. K. A. Sergejeva s 30 koňmi do okolia Čergova. Pisarenkovci sa nevyhli boju s Nemcami v lese Džvirník (7.9.1944) a po ústupe pred presilou fašistov sa utáborili v lese, kde sa spojili s Červenou armádou v deň oslobodenia obce 19. Januára 1945.

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne veci. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Hlavný kontrolór Ing. Andrej Miškiv-Pavlík, bytom Vyšný Orlík 148, zvolený do funkcie OZ vo Vyšnom Orlíku uznesením č. 5 zo dňa 14.08.2009 s nástupom od 01.09.2009. V roku 2013 hlavný kontrolór pracoval v zmysle plánu práce schváleného obecným zastupiteľstvom.

Komisie – Obecné zastupiteľstvo má zriadené tieto komisie:

1. Finančná komisia – predseda komisie Ing. Ivan Hnat
2. Komisia pre verejný poriadok – predseda komisie pani Irena Čvaňová
3. Komisia pre kultúru a školstvo – predseda komisie p. Anna Štefanišinová
4. Komisia pre telovýchovu a šport – predseda komisie p. Jozef Miškiv

Vyšný Orlík je hrdý na fakt, že regulárne školské vyučovanie začalo v roku narodenia T. G. Masaryka (1850). V 30-ych rokoch minulého storočia v obci aktívne pracovala Čítalňa Obščestva im A. Duchnoviča.

K neľahko ale predsa postupne realizovaným civilizačným výdobytkom patria: autobusové spojenie (1949), elektrifikácia (1950) založenie JRD (1959, ktoré sa v roku 1966 zmenilo na hospodársky dvor ŠM), prevádzka zdravotného strediska (od roku 1960), vybudovaný rybník (1975-1977), obecný vodovod (1976), dokončenie kultúrneho domu (1989), začiatok plynofikácie obce (1993).

V rokoch 1793-1995 veriaci vybudovali gréckokatolícku cerkv a v roku 1935 – pravoslávny chrám.

V roku 1953 bolo zriadené v obci Obvodné zdravotné stredisko. Ako prvý lekár pôsobil v ňom MUDr. Karol Kratochvíl, ktorý pochádzal z Brna v Českej republike.

Telovýchovná jednota bola založená v roku 1948. V predvojnovom období šport bol zameraný hlavne na futba, Ipropagatormi ktorého boli študenti a to bratia Miron a Imre Pribulovci, Juraj Kriško, Mikula, Surgent, Kriško Andrej a bratia Balažovci z Černiny.

V povojnovom období sa k futbalovému oddielu pridal volejbalový oddiel. Jeho zakladateľmi boli Michal Kriško, Dimitrij Kriško, Jozef Kriško, Jozef Miškiv, Jozef Novák, Ján Derco, Michal Derco, Jozef Zamiška, Ján Kriško, Juraj Cuper a bratia Mikulovci.

Obec Vyšný Orlík je zriaďovateľom ZŠ, MŠ a ŠJ od roku 2002 na základe Delimitačného protokolu.

Základná škola, Materská škola a Školská jedáleň sa nachádzajú v jednej budove, ktorá je vo vlastníctve obce.

V roku 2013 Základnú školu navštievovalo v I. polroku 15 detí a v II. Polroku 13 detí. Na základnej škole sa vyučuje náboženstvo, etická výchova, krúžok anglického jazyka a počítačový krúžok. Vyučovací proces na ZŠ zabezpečuje 1-na učiteľka, ktorá je zároveň aj riaditeľkou školy a 1-na pracovníčka, ktorá má na starosti v poobedňajších hodinách školský klub.

Budova Základnej školy je zrekonštruovaná. Budova bola postavená v roku 1952 a až do roku 2008 boli na nej robené iba menšie opravy. V roku 2004 bol vypracovaný projekt na rekonštrukciu Základnej a Materskej školy z prostriedkov Európskej únie, no neboli nám poskytnuté žiadne finančné prostriedky – projekt nám bol vrátený bez poskytnutia finančných prostriedkov na rekonštrukciu budovy. Havarijný stav budovy sme riešili cez Krajský školský úrad v Prešove.

V budove Základnej školy sa nachádza aj Materská škola, ktorú v roku 2013 navštievovalo v priemere 15 detí. V tejto budove sa nachádza aj školská jedáleň. Vyučovanie v Materskej škole zabezpečujú dve učiteľky, v školskej jedálni je zamestnaná jedna kuchárka a jedna vedúca školskej jedálne na 25,0 % úväzok a upratovačka, ktorá zabezpečuje upratovanie zároveň aj Základnej školy.

Krajský školský úrad nám v roku 2013 poskytol normatívne finančné prostriedky na financovanie a chod Základnej školy vo výške 28 178,00 €. Zároveň nám boli poskytnuté nenormatívne finančné prostriedky na Základnú školu a to: Vzdelávacie poukazy vo výške 412,00 €, pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia vo výške 333,00 €, na dopravu žiakov (hmotná núdza) – 359,00 € a nenormatívne finančné prostriedky na výchovu a vzdelávanie 5-ročných detí v Materskej škole vo výške 754,00 €.

Obec Vyšný Orlík je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všeobecný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Svoje úlohy môže obec finančovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými a fyzickými osobami.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácie, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlach verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od

vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov ŠR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má finančovať.

Obec, ako subjekt verejnej správy zadefinovaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

Všeobecnou legislatívou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú rozpočtové organizácie a obce v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovnú závierku vo všeobecnosti upravuje zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov a definuje ju ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie vyžadujú, pričom účtovná závierka tvorí jeden celok pozostávajúci zo všeobecných náležitostí a z jednotlivých súčastí – súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok.

Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť verný a pravdivý obraz o účtovnej závierke. Informácie v účtovnej závierke sú užitočné, ak sú posudzované z hľadiska významnosti, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé.

Zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov stanovuje povinnosť overenia individuálnej účtovnej závierky a vyhotovenie výročnej správy, ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť tiež overený audítorm. Pre obce to ustanovuje aj § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov.

Účtovná závierka predstavuje kontinuálny proces činností, ktorých výsledkom je zostavenie účtovných výkazov, vypracovanie poznámok a následné predloženie účtovnej závierky ako celku vrátane všeobecných náležitostí na určené miesta predkladania. Z hľadiska charakteru ich môžeme rozčleniť na účtovnú závierku pozostávajúcu z prípravných prác, uzavorenia účtovných kníh a zostavenie účtovnej závierky.

Prípravné práce sa uskutočnili pred uzavretím účtovných kníh a zahŕňali tieto okruhy činností:

- inventarizáciu,
- kontrolu bilančnej kontinuity,
- kontrolu nadväznosti analytických účtov a analytickej evidencie na syntetické účty,
- zaúčtovanie účtovných prípadov na účtoch, ktoré nesmú mať konečný zostatok,

- kontrolu účtu výsledku hospodárenia,
- kontrola zaúčtovania odpisov,
- doúčtovanie účtovných prípadov bežného účtovného obdobia,
- kontrolo formálnej správnosti účtovných zápisov.

Pri uzatváraní účtovných kníh obec postupuje nasledovne:

- zistujú sa obraty jednotlivých účtov,
- zistujú sa konečné stavy účtov prostriedkov a zdrojov rozpočtového hospodárenia,
- zistuje sa účtovný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie.

Obec Vyšný Orlík od 01.01.2009 účtovala v mene EURO (€)

Inštitúcie v obci

1. Obchodné prevádzky v obci

- a) Potraviny Irena Čvaňová, Vyšný Orlík 83
- b) Pohostinstvo Irena Čvaňová, Vyšný Orlík 83
- c) Pohostinstvo BAKRA, Jozef Baran, Vyšný Orlík 125

2. Ostatné prevádzky

- a) MARTEX EÚ, s.r.o., Martin Štefanišin, Vyšný Orlík 149
- b) OTPK – SK, s.r.o., Tačevská 21, Bardejov – Ing. Pavel Ščambora
- c) POĽNOPRODUKT, s.r.o., Vítá Nejedlého 677/1, Svidník – Ing. Pavel Petrík
- d) POĽNOPET, s.r.o., Vítá Nejedlého 677/1, Svidník - Ing. Pavol Petrík

Financovanie obce, majetok obce, rozpočet obce

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, zo štátnych dotácií, ako aj z ďalších zdrojov. Rozpočet obce na rok 2013 schválilo Obecné zastupiteľstvo vo Vyšnom Orlíku dňa 1.3.2013 uznesením číslo 1/2013. Rozpočet obce v priebehu roka 2013 bol upravovaný 2-x a to 29.11.2013, uznesením číslo 5/2013 a 31.12.2013, uznesením číslo 6/2013.

Príjmy obce k 31.12.2013 v €

P.č.	Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
1.	Dotácie a granty	21229,97	25699,50	25699,50	100,00
2.	Príjmy ZŠ a MŠ	30812,16	30172,62	30172,62	100,00
3.	Daňové	113290,00	111 829,28	111768,93	99,95
4.	Nedaňové	25743,00	13662,74	13602,58	99,56
5.	Kapitálové príjmy	0,00	645,00	645,00	100,00
6.	Finančné operácie	0,00	0,00	17,90	0,00
	Príjmy spolu:	191075,13	182009,14	181906,53	99,94

Komentár:

K bodu 1 – dotačné príjmy

-Na prenesený výkon štátnej správy ŽP

Rok 2013 v €

10,89

Na REGOB	125,73
Na voľby	665,18
Na povodňové práce	19 510,25
Na divadlo	500,00
Na opravu MK	1 517,75
MF SR 5% mzdy	1 520,00
MŠ,ŠJ,ŠKD	

Poznámka: uvedené príjmy sú účelovo určené a rozčlenené sú aj vo výdavkovej časti.

K bodu 2 - transfery	Rok 2013 v €
Príjmy ZŠ – transfer na prenesené kompetencie	28 178,00
Vzdelávacie poukazy	412,00
Sociálne znevýhodnené prostredie	333,00
Dopravné – deti HN	359,00
Transfer hmotná núdza – stravné (MŠ, ZŠ)	1 770,52
Transfer – hmotná núdza – učebné pomôcky (MŠ, ZŠ)	215,80
Transfer MŠ – 5. ročné deti	754,00

K bodu 3 – daňové príjmy:	Rok 2013 v €
Podielové dane z daňového úradu	91736,28
Dane z nehnuteľnosti	14222,98
Daň za psa	299,02
Daň za komunálne odpady	4010,65
Daň za výherné automaty	1 500,00

K bodu 4 – nedaňové príjmy:	Rok 2013 v €
Prenájom pozemkov	37,41
Prenájom budov	3 059,61
Administratívne poplatky	338,88
Poplatky za služby	4 658,42
Poplatky (MŠ a ŠK)	336,98
Úroky z vkladov	0,80
Príjmy z náhrad z poistného plnenia	3 004,34
Príjmy z dobropisov	728,93
Vrátky	197,34
Iné príjmy - les	105,79
Tuz. bežné transf. v ramci VS z rozpočtu obce 55	1134,08

K bodu 5 – kapitálové príjmy:	Rok 2013 v €
Predaj pozemku	645,00

K bodu 6 – finančné operácie:	Rok 2013 v €
Zostatok fin. prostriedkov z predchádzajúceho roka	17,90
Tuzemské úvery bankové – dlhodobé	42 260,27

Výdavky obce rok 2013 – Bežné výdavky v €

Program	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
1.1	Správa obce (manažment)	56 716,73	54 505,73	54 600,09
	Správa obce (volby)	0,00	665,18	665,18
1.2	Správa a údržba majetku vo vlastníctve obce - DHZ	2 600,00	2 128,00	2 123,90
1.3	Správa obecného lesa vo vlastníctve obce	4 660,00	863,00	864,20
2.1	Vývoz komunálneho odpadu, údržba miestnych komunikácií	2 000,00	2817,75	2778,57
	Všeobecné služby	7800,00	6483,00	6938,16
	Povodne - ŽP	11,43	10,89	10,89
2.2	Chránená dielňa	0,00	0,00	0,00
2.3	Hmotná núdza, škol. potr. + stravné	986,33	1986,32	1986,32
2.4	Verejné osvetlenie	5 312,00	4 483,00	4 481,90
2.4.1	Obecný rozhlas	500,00	1779,00	1778,80
2.5	Zdravotné stredisko	2296,00	2645,00	2642,93
2.6	Šport, televýchova	1677,00	1051,00	1054,60
2.7	Obecná knižnica – bibliobus	117,00	90,00	90,00
2.8	Dom smútku	1066,00	993,00	988,29
2.9	Opatrovateľská služba	20,00	20,00	20,00
2.10	Divadlo	831,00	700,00	700,00
2.11	Protipovodňový projekt	20850,64	20784,25	20781,70
2.12	Aktivačné práce	0,00	0,00	0,00
3.1	Materská škola	24729,00	24597,23	24574,61
3.2	Základná škola	30280,00	29459,00	29034,45
3.3	Školský klub	4237,00	4532,05	4702,56
3.4	Školská jedáleň	11 385,00	11 632,72	11 619,78
Spolu:		178075,13	172226,12	172436,93

Výdavky obce rok 2013 – kapitálové výdavky v €

Program	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
2.4	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	3 000,00	3 000,00	3 000,00
	Spolu	3 000,00	3 000,00	3 000,00

Výdavkové finančné operácie rok 2013

Program	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
	Splácanie tuzemskej istiny z bankových úverov dlhodobých – Dom smútku	6 000,00	6 000,00	6,000,00
	Splácanie tuzemskej istiny z bankových úverov dlhodobých	0,00	0,00	0,00
	Spolu	6 000,00	6 000,00	6 000,00

Nevyčerpané účelové dotácie v roku 2013 s použitím v nasledujúcom rozpočtovom roku 440,69 €.

Hlavný kontrolór Obce Vyšný Orlík vydal odborné stanovisko k záverečnému účtu za rok 2013, v ktorom odporučil pre OZ celoročné hospodárenie Obce Vyšný Orlík za rok 2013 schváliť bez výhrad.

Obecné zastupiteľstvo vo Vyšnom Orlíku schválilo záverečný účet obce za rok 2013 bez výhrad. Prebytok rozpočtu obce za rok 2013 v sume 6 011,01 € sa podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach samosprávy v z. n. p. po zohľadnení nevyčerpaných dotácií v roku 2013 s použitím v roku 2014 v sume 440,69 € usporiada takto: na vysporiadanie mínušového zostatku finančných operácií v sume 5 982,10 € - použitých na splátku úveru a prídel do rezervného fondu v sume **28,91 €**.

- 13 -
S Ú V A H A K 31.12.2012

Text	Rok 2012 v €	Rok 2013 v €
Aktíva	541 475,53	527 242,08
Neobežný majetok	519 083,85	505 743,85
Dlhodobo hmotný majetok	445 924,45	432 584,45
z toho: pozemky	4 351,56	4 351,56
Stavby	383 329,78	370 121,78
Samostatne hnuteľné veci	1 893,83	1 761,83
Dopravné prostriedky	0,00	0,00
Obstarávaný DHM	56 349,28	56 349,28
Ostatný dlhodobý finančný majetok Súčet	73 159,40	73 159,40
Realizovateľné cenné papiere a podiely	73 159,40	73 159,40
Obežný majetok	21 529,01	20 911,79
z toho: Zásoby	79,20	110,64
Materiál	79,20	110,64
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	19,09	0,00
Ostatné zúčtovanie rozpočtu obce a VÚC	19,09	0,00
Krátkodobé pohľadávky	9 503,62	9 294,86
Pohľadávky z nedaňových príjmov obcí a VÚC	6 529,74	6 722,75
Pohľadávky z daňových príjmov obcí a VÚC	2 773,87	2 372,10
Pohľadávky voči zamestnancom	0,01	0,01
Iné pohľadávky	200,00	200,00
Finančné účty – súčet	11 927,10	11 506,29
Ceniny	48,00	21,00
Bankové účty	11 879,10	11 485,29
Náklady budúcich období	862,67	586,44
Vlastné imanie a záväzky (pasíva)	541 475,53	527 242,08
Vlastné imanie	263 280,76	268 204,39
Výsledok hospodárenia	263 280,76	268 204,39
Nevysporiadany výsledok hosp. minulých rokov	268 738,25	263 280,76
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-5 457,49	4 923,63
Záväzky	71 828,60	58 924,32
Rezervy	5 904,97	6 098,63
z toho: Ostatné krátkodobé rezervy	5 304,97	5 498,63
Rezervy zákonné krátkodobé	600,00	600,00
Záväzky zo sociálneho fondu	1 406,40	1 475,52
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy (VÚC)	0,00	379,64
Dodávatelia	7 296,37	532,92
Priyaté preddávky	46,61	66,37
Zamestnanci	4 853,45	4 458,70
Sociálne poistenie	3 017,29	2 791,46
Ostatné priame dane	654,76	563,10
Iné záväzky	388,48	297,71
Bankové úvery dlhodobé	48 260,27	36 260,27

Bežné bankové úvery	0,00	6 000,00
Výnosy budúcich období	206 366,17	200 113,37

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT K 31.12.2012

Text	2012 v €	2013 v €
Spotrebované nákupy	27 855,88	31 178,71
z toho: Spotreba materiálu	8 781,28	9 356,06
Spotreba energie	19 074,60	21 822,65
Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok	0,00	0,00
Predaný tovar, Predaná nehnuteľnosť	0,00	0,00
Služby	18 456,91	22 553,49
z toho: Opravy a udržovanie	1 243,66	7 108,28
Cestovné	547,20	493,50
Náklady na reprezentáciu	307,09	302,34
Ostatné služby	16 358,96	14 649,37
Osobné náklady	111 188,24	111 470,73
z toho: Mzdové náklady	82 412,46	81 073,58
Zákonné sociálne poistenie	27 241,05	27 979,78
Ostatné sociálne poistenie	0,00	0,00
Zákonné sociálne náklady	548,92	1 815,20
Ostatné sociálne náklady	985,81	602,17
Dane a poplatky	0,00	223,08
z toho: Daň z motorových vozidiel	0,00	0,00
Daň z nehnuteľností	0,00	0,00
Ostatné dane a poplatky	0,00	223,08
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	6 273,88	3 482,51
z toho: Zostatková cena predaného DNM	0,00	0,00
Predaný materiál	0,00	0,00
Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	0,00	0,00
Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	162,84	14,56
Odpis pohľadávky	0,00	0,00
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1 746,03	3 367,95
Manká a škody	4 365,01	0,00
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zaúčtov. časového rozlíš.	18 343,97	19 438,63
Odpisy dlhodobého nehm. majetku a dlhod. hmot. majet.	12 439,00	13 340,00
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	5 904,97	6 098,63,00
z toho: Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	600,00	600,00
Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	5 304,97	5 498,63,00
Tvorba zákonných opravných pol. z prevádz. čin.	0,00	0,00
Tvorba ostatných opravných pol. z prevádz. čin.	0,00	0,00
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00
z toho: Tvorba rezerv z finančnej činnosti	0,00	0,00
Tvorba opravných položiek z finančnej činnosti	0,00	0,00

Text	2012 v €	2013 v €
Finančné náklady	5 319,30	4 870,73
z toho: Predané cenné papiere a podiely	0,00	0,00
Úroky	2 376,60	1 848,24
Kurzové straty	0,00	0,00
Náklady na precenenie cenných papierov	0,00	0,00
Náklady na krátkodobý finančný majetok	0,00	0,00
Náklady na derivátové operácie	0,00	0,00
Ostatné finančné náklady	2 942,70	3 022,49
Manká a škody na finančnom majetku	0,00	0,00
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
z toho: Škody	0,00	0,00
Tvorba rezerv	0,00	0,00
Ostatné mimoriadne náklady	0,00	0,00
Tvorba opravných položiek	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	0,00	0,00
z toho: Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu do štátnych rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií	0,00	0,00
Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu ostatným subjektom verejnej správy	0,00	0,00
Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu subjektom mimo verejnej správy	0,00	0,00
Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyšieho územného celku do rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	0,00	0,00
Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyšieho územného celku ostatným subjektom verejnej správy	0,00	0,00
Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyšieho územného celku subjektom mimo verejnej správy	0,00	0,00
Náklady na ostatné transfery	0,00	0,00
Náklady z odvodu príjmov	0,00	0,00
Náklady z budúceho odvodu príjmov	0,00	0,00
Účtovná skupina 50 až 58 celkom	187 438,18	193 217,88
Tržby za vlastné výkony a tovar	7 512,00	7 991,18
z toho: Tržby za vlastné výrobky	0,00	0,00
Tržby z predaja služieb	7 512,00	7 991,18
Tržby za tovar, Výnosy z nehnuteľností na predaj	0,00	0,00
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00
z toho: Zmena stavu nedokončenej výroby	0,00	0,00
Zmena stavu polotovarov	0,00	0,00

Text	2012 v €	2013 v €
z toho: Zmena stavu výrobkov	0,00	0,00
Zmena stavu zvierat	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00
z toho: Aktivácia materiálu a tovaru	0,00	0,00
Aktivácia vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	0,00	0,00
Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	103 920,32	111 443,89
z toho: Daňové a colné výnosy štátu	0,00	0,00
Daňové výnosy samosprávy	99 967,72	107 356,51
Výnosy z poplatkov	3 952,60	4 087,38
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	10 642,90	11 074,30
z toho: Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	306,60	645,00
Tržby z predaja materiálu	0,00	0,00
Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	0,00	0,00
Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	0,00	0,00
Výnosy z odpísaných pohľadávok	0,00	0,00
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	10 336,30	10 429,30
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	5 770,87	5 904,97
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	5 770,87	5 904,97
z toho: Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej čin.	0,00	600,00
Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej čin.	5 770,87	5 304,97
Zúčtovanie zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	0,00	0,00
Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	0,00	0,00
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z finančnej činnosti	0,00	0,00
z toho: Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti	0,00	0,00
Zúčtovanie opravných položiek z finančnej čin.	0,00	0,00
Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich obd.	0,00	0,00
Finančné výnosy	5,08	1,01
z toho: Tržby z predaja cenných papierov a podielov	0,00	0,00
Úroky	5,08	1,01
Kurzové zisky	0,00	0,00
Výnosy z precenenia cenných papierov	0,00	0,00
Výnosy z dlhodobého finančného majetku	0,00	0,00
Výnosy z krátkodobého finančného majetku	0,00	0,00
Výnosy z derivátových operácií	0,00	0,00

Text	2012 v €	2013 v €
Ostatné finančné výnosy	0,00	0,00
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
z toho: Náhrady škôd	0,00	0,00
Zúčtovanie rezerv	0,00	0,00
Ostatné mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Zúčtovanie opravných položiek	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciach a príspevkových organizáciach	0,00	0,00
z toho: Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu	0,00	0,00
Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozp.	0,00	0,00
Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov verejnej správy	0,00	0,00
Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov verejnej správy	0,00	0,00
Výnosy z bežných transferov od Európskych Spoločenstiev	0,00	0,00
Výnosy z kapitálových transferov od Európskych Spoločenstiev	0,00	0,00
Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	0,00	0,00
Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	0,00	0,00
Výnosy z odvodu rozpočtových príjmov	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, vysších územných celkoch a v rozpočtových organizáciach a príspevkových organizáciach zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	54 130,25	61 726,19
z toho: Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciach a príspevkových organizáciach zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	0,00	0,00
Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciach a príspevkových organizáciach zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	0,00	0,00
Výnosy samosprávy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	48 757,05	55 473,39
Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	1 320,60	1 413,20
Výnosy samosprávy z bežných transferov od Európskych spoločenstiev	0,00	0,00

Text	2012 v €	2013 v €
Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od Európskych spoločenstiev	3 933,80	4 720,80
Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	0,00	0,00
Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	118,80	118,80
Účtovná trieda 6 celkom	181 981,42	198 141,54
Výsledok hospodárenia pred zdanením	-5 456,76	4 923,66
z toho: Splatná daň z príjmov	0,73	0,03
Dodatočne platená daň z príjmov	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	-5 457,49	4 923,63

Výsledok hospodárenia po zdanení za rok 2013 v sume 4 923,63 € bude preúčtovaná do nevysporiadaneho výsledku hospodárenia minulých rokov.

Riadna účtovná závierka bola overená audítorm Ing. Vladimírom Mihaľom, ktorý vydal nasledovné stanovisko:

„Podľa môjho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie obce Vyšný Orlík k 31. decembru 2013 a výsledky jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

a správu o ďalších požiadavkách zákonov a predpisov:

„Na základe overenia dodržiavania povinnosti podľa § 10 ods. 7 a 8, § 16 ods. 12, § 17 a § 19 ods. 1. Zákona o rozpočtových pravidlach, platných v SR pre územnú samosprávu a v znení neskorších predpisov konštatujem, že obec Vyšný Orlík konaťa/o v súlade s § 10 ods. 7 a 8, § 16 ods. 12, § 17 a § 19 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlach.“

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Vyšný Orlík aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy, tak ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce. Všetky nutné zmeny, ktoré obec bude v budúcnosti realizovať, budú mať jediný cieľ a to zvýšenie starostlivosti o všeestranný rozvoj územia obce a potreby jej obyvateľov.

Táto výročná správa sa vyhotovuje za účtovné obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013. Účtovná závierka bola odovzdaná metodikovi pre účtovníctvo na Daňovom úrade vo Svidníku v písomnej aj elektronickej forme v termíne stanovenom v zákone. Po ukončení účtovného obdobia nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by bolo potrebné uviesť v tejto výročnej správe.

Vo Vyšnom Orlíku, dňa 27.06.2014

Ing. Vladimír Mihaľ
Daňový úrad

M. M.